

ת"פ 17410/08/13 - מדינת ישראל נגד תום אלקלעי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 17410-08-13 מדינת ישראל נ' אלקלעי
בפני כב' השופט אברהם טל - נשיא
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם תום אלקלעי
גזר דין

מעשי הנאשם והרשעתו

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, שאינו מתייחס לעניין העונש, בשני אישומים בביצוע עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "**הפקודה**" או "**פקודת הסמים המסוכנים**");

באישום הראשון הורשע הנאשם בעבירות של יבוא סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א' לפקודה ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) + סעיף 7(ג) רישא לפקודה.

באישום השני הורשע הנאשם בעבירות של סחר בסם מסוכן, עבירה לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א' לפקודה; החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) + 7(ג) רישא לפקודה והחזקת סם לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודה.

2. על פי האמור באישום הראשון בכתב האישום המתוקן, דימתילטריפטאמין N,N הינו סם מסוכן לפי פקודת הסמים המסוכנים (להלן: "**DMT**"), השייך לקבוצת הסמים ההזייתיים ממשפחת הטריפטאמינים, וגורם להשפעות פיזיולוגיות ופסיכדליות דומות ל-LSD שעיקרן גרימת הזיות, השריית תחושת ניתוק ושינוי במצב ההכרה.

בתאריך 13.6.13, או בסמוך לכך, הזמין הנאשם מהולנד לישראל, באמצעות האינטרנט, DMT ושילם עבורו באמצעות כרטיס אשראי 103.30 יורו.

בתאריך 17.6.13, או בסמוך לכך, הגיעה לארץ חבילה מהולנד, המכילה DMT במשקל 1011.84 גרם נטו (להלן: "**הסם המסוכן**"), המיועד למסירה לנאשם (להלן: "**החבילה**"), ונתפס על ידי המשטרה בנתב"ג.

עובר לתאריך 5.8.13, לאחר תפיסת הסם המסוכן על ידי המשטרה, הוכנסו לחבילה 24.5 גרם ברוטו מהסם המסוכן (להלן: "**החבילה המבווימת**"). בתאריך 5.8.13, לאחר שקיבל הודעה על הגעת החבילה לארץ, הגיע הנאשם לסניף הדואר בכלבו שלום בתל אביב, קיבל את החבילה המבווימת וסמוך לאחר מכן נעצר על ידי

המשטרה.

3. עפ"י האמור באישום השני בשנים 2011-2012, או בסמוך לכך, במספר הזדמנויות במשך כשנה, נפגש הנאשם עם אסף פטל (להלן: "אסף") בתל אביב, ורכש ממנו קנבוס, במשקל של 100-30 גרם. הנאשם שילם לאסף עבור כל רכישה 2,000-3,000 ₪, בהתאם לכמות שרכש ממנו, ובהמשך מכר הנאשם את הסם לאחרים.

במועד שאינו ידוע למאשימה, במהלך שנת 2012, או בסמוך לכך, החזיק הנאשם בקבוקון המכיל 100 טיפות של LSD שלא לצריכה עצמית.

במועדים שונים, שאינם ידועים למאשימה, במהלך שנת 2013 ועד מעצרו ביום 5.8.13, החזיק הנאשם קנבוס, בכמויות שונות, לשימושו העצמי.

תסקיר שירות המבחן

1. תסקיר שירות המבחן מיום 8.5.2014 מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם שהוא כבן 31, גרוש, ללא ילדים. טרם מעצרו עבד הנאשם כמאבטח והתגורר בגפו בדירה שכורה בת"א. מאז מעצרו, הוא חזר להתגורר בבית הוריו המאמצים בראשון לציון בתנאי מעצר בית לילי.

הנאשם גדל בראשון לציון, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, התגייס לצה"ל ושירת במשך כשנתיים כלוחם בחיל השריון, אך על רקע קשיי הסתגלות ביקש לשרת כעובד מטבח וסיים שירות צבאי מלא. עם שחרורו מצה"ל טייל הנאשם במזרח הרחוק במשך כשנה וחצי, ועם חזרתו ארצה עבד כפקיד ושליח במשרד עו"ד במשך מספר שנים. בגיל 27 השתלב הנאשם בלימודי תואר ראשון במשפטים במכללה האקדמית "אונו" וכיום הוא נמצא בשנה רביעית. בתקופת מעצר הבית הוא השתלב בלימודי תואר ראשון נוסף במדעי החיים באוניברסיטה הפתוחה.

הנאשם החל לצרוך קנבוס במהלך גיל ההתבגרות, במסגרת התרועעות עם חברה שולית, בה חווה תחושת שייכות. בהדרגה תלותו בסמים העמיקה, והם היו אמצעי להשגת רגיעה נפשית, ריגוש, בריחה מהמציאות ודרך ליצירת קשרים חברתיים. כאשר נודע להוריו כי הוא צורך סמים באופן קבוע הפנו אותו לטיפול במסגרת "אל סם". הנאשם תיאר שיתוף פעולה עם גורמי הטיפול ושמר על ניקיון מסמים על רקע רצונו לרצות את הוריו. הוא התמיד בניקיונו מסמים עד לנסיעתו למזרח הרחוק, שם חזר לצרוך קנבוס ובמקביל, נחשף לשימוש בסמים הזייתים מסוג LSD, אותם צרך גם לאחר חזרתו ארצה, בתדירות מסוימת. עם גירושו מאשתו בשנת 2011 הוא החל לצרוך סמים בתדירות קבועה ובאופן התמכרותי, על רקע קשייו להתמודד באופן ישיר עם הקשיים הרגשיים שהתעוררו אצלו.

הנאשם שהה בבית מעצר במשך כחודש ימים ועם שחרורו למעצר בית, בחודש ספטמבר 2013, השתלב בקבוצה לעצורי בית, כשבמקביל השתלב בטיפול פסיכולוגי פרטי בתחום ההתמכרות "במכון גרין". הנאשם הגיע באופן קבוע למפגשים הקבוצתיים והחל לבחון באופן ביקורתי את בחירותיו המכשילות, את הפער בין תכניותיו הנורמטיביות והמאמץ שהשקיע בלימודיו לבין העיסוק והשימוש בסמים וביצע בדיקות שתן, שנמצאו נקיות משרידי סם.

הנאשם תיאר את רתיעתו מההליך המשפטי, לצד הבושה שחש סביב החשיפה של אירועי העבירות בתקשורת, והביע כאב על אכזבתם של הוריו ממנו.

להערכת שירות המבחן נראה שהנאשם פיתח תלות בסמים על רקע קשיים רגשיים מהם הוא סובל, כאמצעי להשגת רגיעה נפשית, ריגוש, בריחה מהמציאות ודרך להפגת בדידות ויצירת קשרים חברתיים.

ניכר כי הנאשם מודע לבעייתיות בהתנהגותו, מביע חרטה ומוטיבציה לשינוי התנהגותו ומאז מעצרו, הוא עושה מאמצים לניהול אורח חיים נורמטיבי: שומר על ניקיון מסמים, מתמיד בטיפול, שומר על קשר עם שירות המבחן ומגדיר מטרות חיוביות לעתידו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לא מחזיק בדפוסי התנהגות או חשיבה עברייניים מופנמים. רתיעתו מההליכים המשפטיים, חיבורו למחירים האישיים והמשפחתיים ששילם, והתמדתו בטיפול ושמירה על ניקיון מסמים מפחיתים את הסיכון להתנהגות חסרת גבולות נוספת על ידו.

שירות המבחן המליץ, לאור ההתרשמות מהנאשם והערכתו כי ההליכים המשפטיים סייעו לבלום את תהליך הידרדרותו והמאמצים שהוא משקיע כיום לנהל אורח חיים נורמטיבי, לאמץ את האפיק השיקומי ולהטיל עליו צו מבחן למשך שנה בתנאי המשך טיפול במכון גרין. שירות המבחן התרשם כי מאסר מאחורי סורג ובריאח עלול לפגוע בהישגיו הנוכחיים ולגרור להתדרדרות נוספת במצבו, לכן המליצו להטיל עליו מאסר בדרך של עבודות שירות.

הראיות לעונש

1. ב"כ המאשימה הגיש חוות דעת ממשרד הבריאות לגבי מעמדו ומסוכנותו של הסם DMT, נושא האישום הראשון.

על פי האמור בחוות הדעת החומר DMT שייך לקבוצת הסמים ההזייתיים ממשפחת הטריפטאמינים, פועל על קולטני הסרוטונין בגוף (HT-5) ובכך גורם להשפעות פיזיולוגיות ופסיכודליות דומות לאלה של LSD, שעיקרן גרימת הזיות, השריית תחושת ניתוק ושינוי במצב ההכרה.

אופן השימוש בסם עצמו מגוון, אך בדרך כלל הוא נצרך בעישון או שאיפה, עקב העובדה שלאחר בליעה הוא עובר מטבוליזם נרחב והשפעתו הפסיכודלית קטנה.

על פי האמור בחוות הדעת DMT הינו סם מסוכן, וידוע כגורם ליתר לחץ דם חמור, קושי נשימתי, דפיקות לב מוגברות עד לפגיעה לבבית, התייבשות, הזעת יתר, דליריום, בלבול, פגיעה ויזואלית, שלשול והקאות בלתי פוסקים.

ידוע בספרות הרפואית שהשימוש בחומרים הלוציגנים ממשפחת הטריפטאנים, ש DMT משויך אליהם, הביא לאשפוזים ואף למוות, שנקשר להתפתחות תופעות לוואי קשות ומסכנות חיים כגון: פרכוסים, הפרעות קצב, יתר לחץ דם מסכן חיים, ראבדומיוליזיס (כאב שרירים חריף), היפותרמיה (עלייה משמעותית בחום הגוף) והתייבשות.

על פי האמור בחוות הדעת DMT אינו מתמוסס במים, אלא רק בממיסים אורגניים או שומנים ומיצוי מאבקת מקור של עץ ה- MIMOSA דורש סביבה בסיסית. על פי תיאורים של משתמשים, ק"ג אבקה של צמח מקור כגון MIMOSA פוטנציאלית יניבו לכל הפחות 5 גרם (0.5%), או 5,000 מ"ג אבקה בסיס DMT וישנן ג דיווחים על כמות תוצר גבוהה יותר.

די בעישון של מנות שבין 30 מ"ג ל- 60 מ"ג DMT על מנת "להתמסטל".

בחוות הדעת נכתב כי 10 גרם של חומר בסיס, הוא למעשה פוטנציאלית עשרות עד מאות מנות סם וק"ג אבקה DMT, הן כמיצוי, הן מצמח, ובעיקר כאבקה בסיס, מהווים כמות מסחרית של הסם.

2. ב"כ הנאשם הגיש דו"ח ביניים של תהליך הטיפול אותו עבר הנאשם ב"מכון גרין", עליו חתומות העו"ס טלי עדן והפסיכולוגית הראשית של המכון גלית הלוי- בר טנדלר.

מהדוח עולה כי לפני כשנתיים, נעצר הנאשם ועוכב לחקירה בעקבות חשד לביצוע עבירות סמים. נערך חיפוש בדירתו ונמצא גראס, אך התיק שנפתח כנגדו נסגר בשל הליך איסוף הראיות שנעשה באופן לא חוקי. הנאשם תיאר כי המעצר והחקירה המשטרתית הרתיעו אותו והוא החליט להפסיק לקנות גראס וכעבור מספר חודשים החליט לרכוש סם מסוג דימתילטריפטאמין (DMT)- השייך לקבוצת הסמים ההזייתיים, בדומה ל-LSD, עליו שמע מחברים. הוא פנה לאתר חוקי באינטרנט והזמין צמח מסוג MIMOSA HOSTILIS טחון ובכוונתו הייתה להפיק מהצמח (פיסות גזע ושורשים טחונים) DMT שמהווה סם מסוכן.

מכון גרין התרשם כי הנאשם סבר שעצם הזמנת הצמח מאתר חוקי באינטרנט לא נחשבת לעבירה אלא רק הפקת ה-DMT מתוכו, ולכן הוא הופתע כשהוא נעצר לחקירה. הוא התעניין בסם הזה במטרה להיכנס למצבי הזיה לפרקי זמן קצרים, שנחוו בעיניו כ"בריחה" למצבים מנטליים טובים יותר מחייו במציאות היום יומית. במשך השנים התמכרותו לסמים הלכה והעמיקה עד שהגיע למצב שפחד להפסיק, התעוררו נדודי שינה, והוא הצליח להירדם רק לאחר שהשתמש בסמים

מכון גרין התרשם מדבריו של הנאשם כי האישומים נגדו מבוססים בעיקר על הודאתו במהלך החקירה במשטרה, במהלכה דיווח מיוזמתו שמכר סמים לחבריו.

מהדוח עולה כי ההחלטה לצרוך DMT נבעה מרצונו של הנאשם לצמצם את האפשרות להסתבך עם החוק. הוא חקר את הנושא באינטרנט וסבר שניתן להזמין ולרכוש באופן חוקי את צמח ה MIMOSA HOSTILIS והניח שפעולת הזמנת הצמח היא חוקית ולגיטימית מאחר והתרשם שהצמח משמש גם כחומר גלם, בין היתר לצביעת בדים.

מכון גרין התרשם מתהליך הטיפול של הנאשם, שפנה מיוזמתו למכון בעקבות מעורבותו בעבירות סמים ומרצונו לברר לעומק את המקור והמניעים שהביאו אותו לידי שימוש אינטנסיבי בגראס ובסמים הזייתיים ולמצוא את החוזק לא לעשן סמים יותר.

מתחילת הטיפול הנאשם הגיע בעקביות לפגישות הטיפוליות, המתקיימות אחת לשבוע, ובמקביל השתלב בקבוצת תמיכה לעצורי בית שהתקיימה במסגרת שירות המבחן למבוגרים.

מאז שנעצר הפסיק הנאשם לחלוטין להשתמש בסמים מכל סוג שהוא. מצבו הנפשי והבריאותי הולך ומשתפר והוא החל להתייחס לאירועים שונים שחוה בחייו, למערכות יחסיו עם הוריו, לבת זוגו לשעבר ובת זוגו הנוכחית ולהתמכרותו לסמים. נראה שהנאשם הצליח ליצור קשר טיפולי טוב, המבוסס על יצירת אמון, פתיחות באופן הדרגתי, ובולטת שאיפתו ליצור שינוי בחייו, לרבת להימנע משימוש בסמים בעתיד.

לאחרונה החל הנאשם לעבוד בחווה אורגנית ונראה שהוא שבע רצון, אם כי מתייחס למסגרת זו כאל מסגרת עבודה זמנית.

מסקנת מכון גרין היא שנראה שמדובר בבחור שהתמכר לגראס מתוך צורך נפשי להירגע ולברוח ממציות חייו. להערכתם לא מדובר בסוחר סמים אלא בבחור שסיפק סמים לחבריו על רקע התמכרותו הקשה. כיום הוא מנהל אורח חיים ללא סמים מזה מספר חודשים, מגיע בעקביות לתהליך הטיפול במכון גרין ובמסגרת שירות המבחן. הוא עמד בכל התנאים להם נדרש במסגרת ההליך המשפטי, מעוניין לחזור לנהל אורח חיים נורמטיבי נקי מסמים. החל ללמוד ולעבוד ומעוניין למצוא כיוון תעסוקתי שיענה על צרכיו. כמו כן, בכוונת הנאשם להמשיך בהליך הטיפולי, בין היתר, כדי להמשיך להתחזק בכדי להימנע משימוש בסמים גם בעתיד.

לאור שיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול בחודשים האחרונים ויכולתו להיעזר, לאור התרשמותם של מכון גרין מבחור נורמטיבי, שהשימוש שלו בסמים משקף קשיים נפשיים ולא סגנון חיים עברייני ממליצים מומחי מכון גרין לאפשר לנאשם להמשיך בתהליך הטיפול ולהטיל עליו ענישה מופחתת שתאפשר לו לשקם את חייו.

3. העו"ס טלי עדן סיפרה בעדותה כי התרשמותה מהנאשם היא שמדובר במי שנמצא במצוקה רגשית גבוהה, והשימוש וההתמכרות שלו לסמים הם על רקע קשיים נפשיים ורגשיים ולא נובעים מרקע עברייני. היא הוסיפה כי העבודה הטיפולית עם הנאשם נעשתה מלכתחילה יד ביד עם שירות המבחן. במכון יודעים שהנאשם היה בקבוצת תמיכה של עצורים וביצע בדיקות שתן שנמצאו נקיות מסמים ומשתף פעולה באופן מלא עם שרות המבחן.

לדבריה הנאשם מגיע באופן קבוע, אחת לשבוע, למכון גרין לטיפול, ובאופן הדרגתי התחיל להשתתף בתכנים אישיים כשמטרתו מרכזית על פי הצהרתו היא לחקור ולבדוק מה היו המניעים להתמכרותו לסמים. לטענתה נראה שהטיפול עוזר לו. הנאשם עבר טיפול כאשר היה בשנות העשרה לחייו במסגרת אל סם, אך מאז ועד היום לא היה בטיפול.

4. אמו של הנאשם תיארה את הנאשם כילד רגיש, טוב לב, תמים ואוהב.

היא סיפרה כי לפני כשלוש שנים הנאשם עבר משבר, התגרש מאישה שאהב, גירושים קשים וטראומתיים והוא עבר אותם בצורה קשה, היה מדוכא ובמצוקה. היא מתארת כי הנאשם סגור ומופנם ולא שיתף אותם אך עם הזמן נראה שהוא מצליח להתגבר.

אמו של הנאשם אמרה כי היא לא חשבה לרגע שהוא משתמש בסמים ולכן ההלם של המעצר היה כ"כ טראומתי עבור המשפחה.

עוד אמרה אמו של הנאשם כי עם מעצרו הם הבהירו לנאשם שזו הזדמנות לשנות את החיים שלו והוא בעצמו הבין זאת ולכן הם פנו למכון גרין בהסכמתו המלאה. הנאשם נמצא בטיפול כבר 9 חודשים והם רואים את השינוי שחל בו מאז.

לבסוף הדגישה אמו של הנאשם כי במידה והוא ישלח למאסר הדבר עלול לפגוע בהליך הטיפולי ובשיקום שלו ואף לגרום לנסיגה.

5. אביו של הנאשם סיפר כי הנאשם הבין והפנים את מה שהוא עשה גם לעצמו וגם למשפחה, שהאמינה עד למקרה הזה שהנאשם חי חיים נורמטיביים מחוץ לבית, למד ועבד. בדיעבד, בשיחות שלו עם הנאשם, התברר שמה שגרם להידרדרותו הם הנישואים הכושלים שלו.

גם אביו של הנאשם תאר את בנו כבחור מאוד סגור, מופנם, ממעט להתבטא, ולא משתף כמעט בכלום. לדבריו, הנאשם אינו בעל אישיות עבריינית, הוא בחור מאוד תמים ונאיבי, קל להשפעה ונוח להשפעה.

אביו של הנאשם סיפר כי הוא ואשתו הבהירו לנאשם כי הם יתמכו בו במקרה זה ובלבד שהוא יתנתק באופן מוחלט מנושא הסמים והבהירו לו שמדובר בתמיכה חד פעמית ואחרונה, והנאשם התחייב.

מאז שהנאשם שוחרר ממעצר הוא נמצא בתהליך שיקום מתמשך, גם בשירות המבחן, גם ע"י פסיכולוג פרטי וגם בבית ובניסיון להשתלב בלימודים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה. הם רואים שהתחיל להתגבש אצלו שינוי מסוים גם בנושא הפתיחות, וחושבים שאם ימשיך בדרך זו הוא ישתקם.

אביו של הנאשם משוכנע שמאסר בפועל לא רק יגרום להידרדרות של הנאשם אלא יוביל להרס שלו, ועל כן ביקש להסתפק במקרה זה בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש:

1. ב"כ המאשימה עתר לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אחד מהאישומים.

לטענתו המתחם בגין ייבוא סם מסוכן נע בין עבודות שירות למאסר קצר בפועל; המתחם בגין סחר בסם מסוכן נע בין 12 לבין 18 חודשי מאסר בפועל והמתחם בגין החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית נע בין 6 לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

בנסיבות אלה, עתר למתחם ענישה כולל בין 12 לבין 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון, וביקש למקם את הנאשם באמצע המתחם, נוטה למטה.

ב"כ המאשימה הדגיש לגבי הסם שהנאשם ייבא על פי האישום הראשון, כי הטענה שהוא מיועד לסחר מבוססת על הכמות שכן אין ראיות למכירה בפועל או לכוונת מכירה. גם את הסם נושא האישום השני אין ראיות שהוא מכר לאחרים, והטענה להחזקה למטרת סחר מבוססת על כמותו.

ב"כ המאשימה טען כי שימוש בסמים עלול להביא לתחומי עבריינות נוספים ולא בכדי העונש הקבוע על העבירות בהן הורשע הנאשם עומד על עונש מקסימום של 20 שנים. כמו כן ציין את מדיניות ההחמרה בעבירות סמים, תוך מתן בכורה לשיקולי גמול והרתעה לעומת האינטרס האישי.

ב"כ המאשימה הוסיף כי הסם מושא האישום הראשון הוא סם חדש, וזה כתב האישום הראשון שהוגש בעבירות המיוחסות לסם זה. הנאשם ייבא כמות גבוהה של מעל לקילו. אכן בחוות הדעת כתוב שבאופן אמיתי אפשר להפיק מכמות כזו 5 גרם של חומר פעיל, אך חווה"ד קובעת שכמות כזו מספיקה לייצור של עשרות עד מאות מנות ולכן גם כמות כזו קטנה היא כמות מסחרית.

ב"כ המאשימה הדגיש כי עיקר החומרה מכוונת לעבירת הסחר בקנבוס כמתואר באישום השני שהתגלתה רק בעקבות הודאת הנאשם. אירועי הסחר כשלעצמם מתייחסים למספר הזדמנויות, בסכומים לא מבוטלים של אלפי שקלים, ולאורך שנתיים.

ב"כ המאשימה ביקש להפריד בין נסיבות שקשורות בביצוע העבירות לבין שלל נסיבות לקולא, שאינן קשורות בביצוע העבירות, דברי הוריו של הנאשם, הליכי החקירה ושיתוף הפעולה של הנאשם עם הרשויות, הודאתו וחשיפת גורמים נוספים, הנסיבות שהובילו אותו לבצע את העבירות, כמו גם נסיבות חייו והפגיעה בו ובמשפחתו, שיש להם משקל בתוך מתחם העונש ההולם ולא בקביעת המתחם עצמו.

ב"כ המאשימה הדגיש את נסיבות ביצוע העבירות, את התכנון שקדם לביצוען ואת הנזק שהיה צפוי להיגרם מהן וביקש לקחת בחשבון את שיקולי ההתרעה. אמנם הנאשם למד את הלקח ועבר טלטלה יחד עם בני משפחתו, אך השיקול של הרתעת הרבים הוא נימוק לנוע במעלה המתחם.

באשר לשיקולי השיקום טען ב"כ המאשימה כי לא מתקיימים התנאים לעשות שימוש בהם וגם אם בית המשפט יסבור כי במקרה הנדון מתקיימים התנאים, אין מקום לחרוג בצורה לא מידתית לעבר עונש של עבודות שירות כפי המלצת שירות המבחן.

ב"כ המאשימה הדגיש כי הנאשם נמצא בתחילת הדרך, הוא עדיין לא השתקם. הטיפול אותו עובר הנאשם הוא של קבוצה טיפולית ושיחות פרטניות פעם בשבוע ולכן אין מדובר בטיפול משמעותי וב"סיכוי ממשי לשיקום".

2. ב"כ הנאשם עתר למתחם ענישה שנע בין של"צ ל- 6 חודשי עבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הזמין קילו מימוזה, שלא מופיעה בפקודת הסמים המסוכנים. המימוזה מכילה DMT, אך כשהיא בטבע היא בעצם עץ, שיח. הנאשם קנה באתר אינטרנט את גזע העץ כשהוא גרוס וטחון. הוא הדגיש כי יש הבדל בין תצורתו הטבעית של העץ לבין זמן ההפקה, כאשר מפיקים את ה- DMT שמופיע בפקודת הסמים המסוכנים כסם. על פי חוות הדעת מקילו מימוזה מפיקים 5 גרם, אך תהליך ההפקה אינו פשוט והנאשם לא הפיק אותו.

ב"כ הנאשם הדגיש כי התשתית לאישום השני היא בדברי הנאשם עצמו, שפתח בפני החוקרים את סגור ליבו ואת קורות חייו. הנאשם הודה מיד בייבוא ה- DMT ולאחר שעות ספורות הודה ברקע והסביר את התהליך בו הוא נמצא.

ב"כ הנאשם ציין כי הוא מצפה מהתביעה שתושיט יד לנאשם, שהתוודה ומסר אינפורמציה שבעזרתה יש הליך מקביל בעניינו של אחר, נגדו הוא מופיע כעד תביעה.

עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי הנאשם נותן את הדין היום על מעשים שהתרחשו בשנת 2011, אירועים שלמטרה לא היה כל מידע לגביהם והוא חשף אותם בעצמו.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם שהה חודש במעצר באבו כביר, למרות שהחקירה נגמרה תוך ימים ספורים, ובסופו של יום הוא שוחרר והיה נתון במעצר בית עד 10.2.14 רק לאחר שהנאשם הודה בבית המשפט ולאחר שהיה תחת פיקוח שירות המבחן והוכן תסקיר הוקלו תנאי מעצר הבית כך שהוא יכול לשהות עד לשעה 21:00 מחוץ לבית, ללא כל הפרה, כאשר היה בתהליך טיפולי.

ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם נמצא תחת עיניים מאבחנות ובוחנות של ארבעה אנשי מקצוע ממכון גרין ושירות המבחן שהגיעו למסקנה שלא מדובר בעבריין או באדם בעל דפוסי עבריינות אלא במי שעשה את מה שעשה

ממקום של דיכאון.

ב"כ הנאשם ציין כי האירוע הראשון מתוך שלושת האירועים באישום השני, הוא מעשה שנעשה כדי לאפשר את השימוש העצמי שלו במריחואנה ומדובר באלמנט של אחזקה בלבד. עוד ציין כי מדובר בסחר בסם שהוא תולדה של שימוש שהנאשם לא רצה להפיק ממנו רווח.

לבסוף טען ב"כ הנאשם כי נושא השיקום בעבירות סם הוא מאד דומיננטי ומכריע, ביקש להתייחס לנתוני האישים של הנאשם ולשיקולי השיקום, וטען כי המתחם המוצע על ידו הולם גם את המלצות אנשי המקצוע ושירות המבחן.

באשר לבקשת הפסילה, ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בפסילה על תנאי בלבד. לטענתו רישיון הנהיגה חיוני עבור הנאשם, שכן הוא משמש אותו למפגשים עם מומחים ממכון גרין. הוא ציין כי העבירות המיוחסות לנאשם הן עבירות שנעברו לפני שנתיים - שלוש שנים, ואין כל רבותא בשלילת הרישיון כעת.

הנאשם נבדק על ידי שירות המבחן ונמצא נקי מסם, וכאשר שהה במעצר ובמעצר בית במשך חצי שנה נמנע מלנהוג.

3. הנאשם, בטיעונו לעונש, הדגיש שמעולם הוא לא סחר בסם למטרת רווח.

לדבריו הזמן שהעביר במעצר היה בשבילו גיהינום, הוא נקי מסמים ונמצא בטיפול שעוזר לו לשקם את חייו מחדש.

דין והכרעה

1. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצועו.

הערך החברתי הנפגע מביצוע העבירות נושא הרשעתו של הנאשם והעומד בבסיס עבירות הסמים הינו הצורך בשמירה על בריאות הציבור. עבירות אלה מלוות לרוב, ואף יוצרות, עבירות נוספות ובתי המשפט חזרו רבות על הצורך במיגור עבירות אלה בכל שלבי מערך הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בסחר ובייבוא.

כבוד השופט שוהם כתב על הנזקים שנגרמים בעקבות עבירות הסמים בע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.9.12), כדלקמן:

"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש".

2. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה, כי הענישה בעבירות הסמים היא מגוונת.

כך, למשל, נגזרו על נאשמים העונשים הבאים:

א. בת"פ 33804-01-12 **מדינת ישראל נ' חביב עזרן ואח'** בימ"ש שלום, 13.11.12) - כב' השופט קובו קבע בגין עבירה בודדת של סחר בסם מסוכן מתחם בין 6 ל-12 חודשי מאסר. כמו כן, בגין עבירה בודדת של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית קבע מתחם בין 9-18 חודשי מאסר בפועל.

ב. בע"פ 7319-08-12 **סבח נ' מדינת ישראל** (25.10.12) - נדחה ערעור על חומרת העונש לפיו הוטל על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל בגין שתי עבירות של סחר בחשיש.

ג. בת"פ 20876-01-13 **מדינת ישראל נ' אבו ג'ודה** (14.4.13) - קבע כב' השופט עדן מתחם בין 6-24 חודשים בגין עבירות של סחר בסם מסוכן, נהיגה בזמן פסילה וללא פוליסת ביטוח.

ד. בת"פ 19968-12-12 **מדינת ישראל נ' סלימאן אלדלעה** (6.6.13) - כב' השופט עדן קבע מתחם בין 6 ל-9 חודשים וזאת בגין סיוע לסחר בסם מסוכן וסחר בסם מסוכן.

ה. בת"פ 4310-12-11 **מדינת ישראל נ' חנניה דהן** (4.12.12) - נקבע מתחם בין 6-18 חודשי מאסר בפועל בגין סחר בהרואין והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

3. לצד הענישה המחמירה, המתחייבת משיקולים של גמול והוקעת המעשים, מטעמים של הגנה על ביטחון הציבור, וכן מהצורך בהרתעה אפקטיבית אינדיבידואלית וכללית, והגם שככלל, בעבירות הסמים האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה גובר על השיקולים הנובעים מנסיבותיו האישיות של הנאשם, ועל שיקולים של טיפול ושיקום, במקרים המתאימים יגבר הפן השיקומי על פני שיקול ההרתעה.

4. עם זאת, הגם ששיקולי שיקום הם בעלי מעמד חשוב באיזון שבין שיקולי הענישה, הגמול וההרתעה, והם עשויים אף לגבור על האחרונים, הרי שההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט.

זה לא מכבר התייחס לכך כב' השופט מלצר ברע"פ 262/14 **מוחמד נאשף נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 22.1.14), כאשר קבע כי

"במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו: דברי חברי, השופט א' שהם, ב-רע"פ 3711/13 הושיאר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.7.2013) (להלן: עניין הושיאר)). ואולם, ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא איננה בגדר חובה, גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ראו למשל: עניין

עמוד 10

הושיאר, בפיסקה 8 והאסמכתא המובאת שם). לתסקיר שירות המבחן בעניין זה (כמו בעניינים אחרים) "משקל של המלצה בלבד" (עיינו: רע"פ 8176/12 ראהב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפיסקה 10 (15.11.2012)). בית המשפט יטה לבכר את שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכויי ממשי לשיקומו, וכך הוא "במקום שבו נראה כעקבי הליך השיקום שבו מצוי המבקש-המערער" (ראו: רע"פ 8665/12 ברהנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.5.2013)) - ואילו השמתו של הנידון מאחורי סורג ובריה עלולה לאיין את ההליך השיקומי, או לפגוע בו באופן ניכר".

5. על פי סעיף 40 ט' לחוק, במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את השיקולים הבאים:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה:** למעשיו של הנאשם קדם תכנון. מהאישום הראשון עולה כי הנאשם הזמין מהולנד DMT באמצעות אינטרנט, ושילם בכרטיס אשראי. מהאישום השני עולה כי הנאשם נפגש עם אסף במספר הזדמנויות ורכש ממנו קנבוס, ובהמשך מכר אותו לאחרים.

ב. **הנזק שנגרם או היה צפוי להיגרם כתוצאה מהעבירה:** בחוות הדעת הנוגעת לסם DMT נושא האישום הראשון מפורטים הנזקים שצפויים לבריאותו של המשתמש בהם אך מדובר בסם חדש, שדרך הפקתו קשה ואין ראייה שהנאשם הפיק אותו ומכר אותו. כך גם אין ראייה שהנאשם מכר את ה-LSD נושא עובדה 2 באישום השני ואת הקנבוס נושא עובדה 3 לאישום השני.

לעבירות הסמים יכולת השפעה הרסנית לא רק על מי שצורך אותם כי אם גם על הסובבים אותו ועל החברה כולה.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה:** מדבריהם של הורי הנאשם, מתסקיר שירות המבחן ומדברי העו"ס טלי עדן עולה כי הנאשם פעל מתוך מניע רגשי, בעקבות הגירושים שעבר. כמו כן, צויין כי לנאשם לא היה כל מניע רווחי במעשיו והוא מכר את הקנבוס נושא העובדה 1 באישום השני כדי לממן את קניית הסמים שצרך.

6. אני מקבל את מתחם הענישה שהציעה המאשימה לעבירת ייבוא ה-DMT, מתחם שנע בין עבודות שירות למאסר קצר בפועל.

באשר למתחם הענישה בקשר לסחר בקנבוס - אני קובע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 9 לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

באשר למתחם הענישה בקשר להחזקת הקנבוס וה-LSD שלא לצריכה עצמית - אני קובע כי מתחם הענישה

ההולם נע בין 6 לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

לאור הנסיבות שקשורות בביצוע העבירות, פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי יש לחפוף בין מתחמי הענישה שקבעתי לעיל, וקובע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 9 חודשים לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

7. באשר לענישה במסגרת המתחם, אני מתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כדלקמן:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם:** הנאשם בן 31, גרוש, סטודנט למשפטים, אשר בשל מעצרו החל ללמוד תואר במדעי החיים באוניברסיטה הפתוחה.

לדעת שרות המבחן והמטפלים בו במכון גרין, שליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח תקשה עליו מאוד ותפגע בהישגיו הנוכחיים, לאחר שהחל בהליך טיפולי משמעותי ועלולה לגרום להידרדרות נוספת.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם:** מדברי הוריו של הנאשם, שהוא בן מאומץ מגיל צעיר, ומדברי הגורמים המטפלים בו עולה ששליחתו למאסר תגרום פגיעה במשפחתו, שתומכת בו בכל הקשור להליך הטיפולי שהוא עובר.

ג. **הנאשם נטל אחריות למעשיו, הודה והביע חרטה:** הנאשם נעצר והודה מיד בעבירה בה נחשד, נושא האישום הראשון, וחשף מיוזמתו מידע ועבירות שהתרחשו בשנת 2011, נושא האישום השני.

גם בבית המשפט הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות על מעשיו, חסך מזמנם של עדים והוא אמור להעיד נגד אחר. גם מתסקיר שירות המבחן ומחוות הדעת של מכון גרין, עולה כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו, מביע חרטה כנה ומשתלב בהליכים הטיפוליים.

ד. **נסיבות חיים קשות של הנאשם:** הנאשם מאומץ מגיל פעוט, גרוש זה כשלוש שנים ונתפס כאדם ביישן ומופנם. ההתרשמות של שירות המבחן ושל מומחי מכון גרין היא כי אורח החיים שניהל הנאשם משקף קשיים רגשיים עמום התקשה להתמודד ולא מבטא סגנון עברייני.

ה. **עבר פלילי של הנאשם:** הנאשם נעדר עבר פלילי.

8. אינני מתעלם מהצורך להגן על ביטחון הציבור ובריאותו אך אני מקבל את התרשמות שירות המבחן והמטפלים בנאשם כי הסיכון להתנהגות חסרת גבולות נוספת שלו פחת, שכן הנאשם אינו מחזיק בדפוס התנהגות או חשיבה עברייניים, ומשכך מאסר עלול לפגוע בהישגיו הנוכחיים, בטיפול שעבר וימשך לעבור ולגרום להידרדרות נוספת.

לאור האמור בתסקיר שרות המבחן, בחוות הדעת של מכון גרין ובדברי העו"ס טלי עדן, אני סבור כי שיקולי השיקום במקרה דנן מצדיקים סטייה לקולא ממתחם הענישה.

מדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הידרדר לסם בעקבות משבר גירושין אישי אליו הגיע. הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ועל חייו ונרתם לטיפול אותו החל ברגע ששוחרר ממעצר. מתסקיר שירות המבחן, כמו גם מחוות הדעת של מכון גרין, עולה כי הנאשם השתקם ושינה דרכיו ומכל מקום קיים סיכוי של ממש לשיקומו. הטלת מאסר מאחורי סורג ובריח על הנאשם תפגע בהליך השיקומי בו הוא דבק ועלולה לגרום להידרדרות במצבו.

8. לאור כל האמור לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות שירות.
- ב. שנת מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.
- ד. אני מטיל על הנאשם קנס בסכום של 5,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתם.
הקנס ישולם תוך 90 יום.
- ה. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים בפועל החל מיום 3.8.14 ולמשך 6 חודשים על תנאי שבמשך שנתיים מהיום לא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973 או נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא פוליסת ביטוח או בזמן פסילה.

ו. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שרות המבחן למשך 18 חודש מיום 1.7.14.

תנאי מתנאי הפיקוח שהנאשם יהיה בטיפול במכון "גרין" או בכל מוסד אחר לפי קביעת שרות המבחן.

הנאשם יתייצב בפני קצינת המבחן, גב' דקלה שוקרון, בשירות המבחן בראשל"צ מחר, 1.7.14 בשעה 08:00 על מנת לחתום על צו המבחן ויציג בפניה את גזר הדין.

**ניתן והודע היום, ב' תמוז
תשע"ד, 30 יוני 2014,
במעמד ב"כ הצדדים
והנאשם.**

**אברהם טל, שופט,
נשיא**